

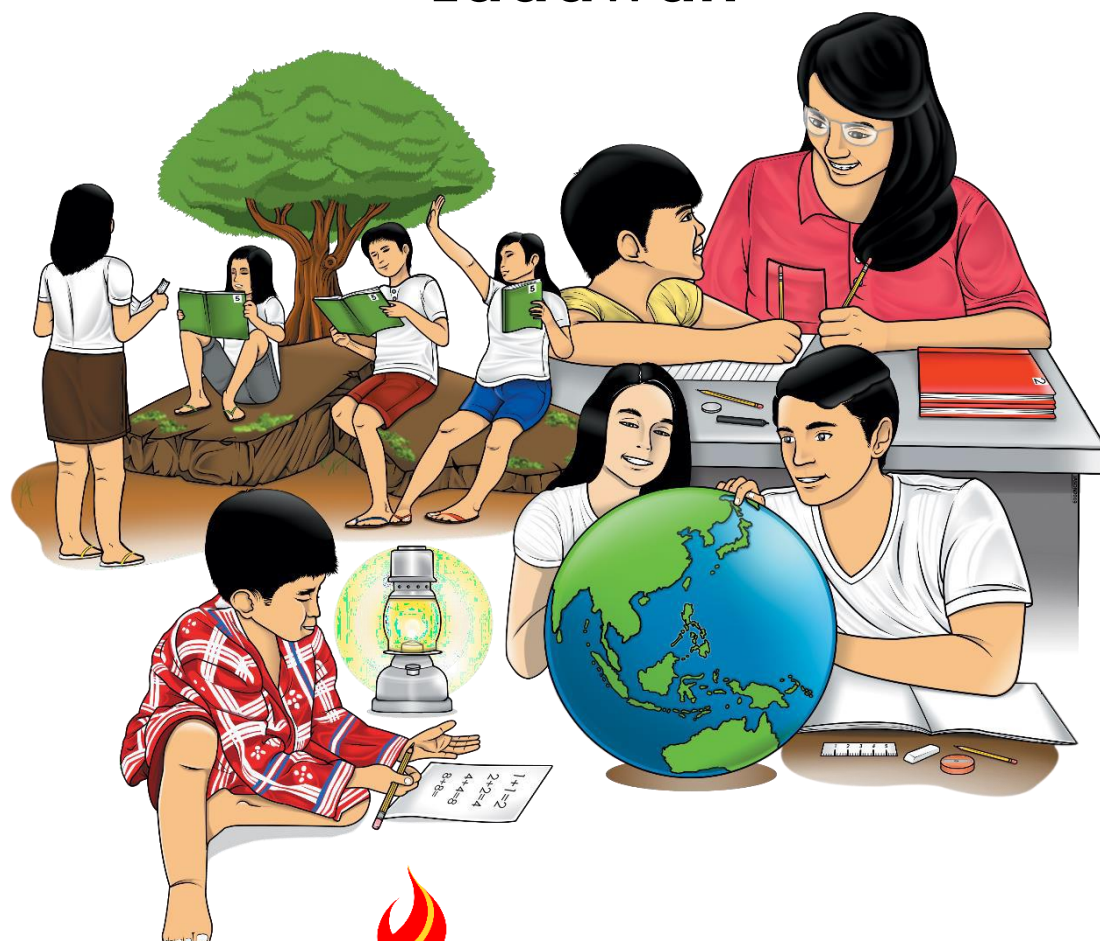
1

MTB-MLE

Una nga Graduhan – Modyul 5:

Paghahatag hin Ngaran ngan
Tinikangan nga tunog han Butang o
Ladawan

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Aradman

Ini nga modyul ginhimo para han bata nga sugad ha imo ha Siyahan nga Grado para masayon mo maintindihan an leksiyon. Ini makakabulig ha imo nga mahibaruan an paghahatag hin ngaran ngan tinikangan nga tunog han butang o ladawan.

An katuyuanan hini nga modyul in:

- Paghahatag hin ngaran ngan tinikangan nga tunog han butang o ladawan.

Kahuman hini nga mga buruhaton ha modyul, ikaw ginlalauman nga:

- Makahatag hin ngaran ngan tinikangan nga tunog han butang o ladawan

Inadman

Buhata an mga masunod nga mga buruhaton.

- A.** Luwason naton an ngaran han mga letra han Alpabeto ha Filipino.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

- B.** Testingan naton an tama nga pagluwas han mga tunog han mga letra han Alpabeto ha Filipino.

Aa (ey)	Bb (bi)	Cc (si)	Dd (di)
Ee (i)	Ff (ef)	Gg (dzi)	Hh (eyts)
Ii (ay)	Jj (dzey)	Kk (key)	Ll (el)
Mm (em)	Nn (en)	Nñ (enye)	Ngng (endzi)
Oo (o)	Pp (pi)	Qq (kyu)	Rr (ar)
Ss (es)	Tt (ti)	Uu (yu)	Vv (vi)
Ww (dobol-yu)	Xx (eks)	Yy (way)	Zz (zi)

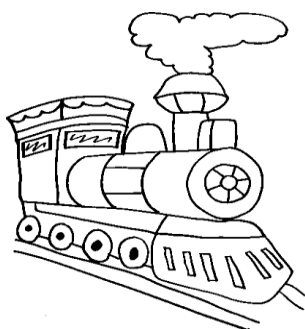
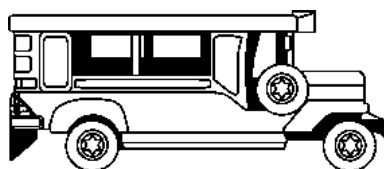
Panumdom

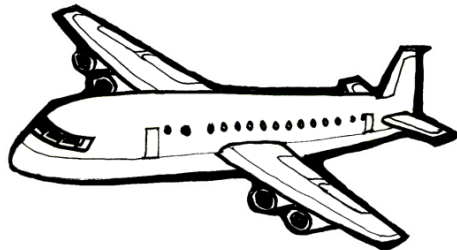
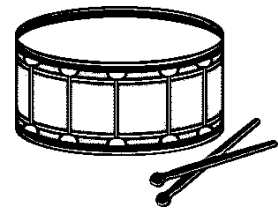
Balika naton an istorya hiunong kan Mingming.

(Kitaa ha Appendix 1)

- A. Ano an mga uyagan ni Alex nga nahingaranan dida han istorya?
- B. Ano man nga mga uyagan ni Alex an imo naruyagan?
- C. Ig-istorya daw an hitsura han misay nga hi Mingming?
- D. Naangay ba nga subdan hi Mingming ? Kun dire, kay ano?

Aadi an mga uyagan ni Alex. Pamilnga ngan tudloka an mga ladawan nga nagtitikang han tunog nga letra, nga akon igyayakan.

Diskubreha

Aadi an mga **ngaran** han letra han kabag-uhan nga Alpabeto ha Filipino. Basahon naton.

Aa (ey)	Bb (bi)	Cc (si)	Dd (di)
Ee (i)	Ff (ef)	Gg (dzi)	Hh (eyts)
Ii (ay)	Jj (dzey)	Kk (key)	Ll (el)
Mm (em)	Nn (en)	Nñ (enye)	NGng (endzi)
Oo (o)	Pp (pi)	Qq (kyu)	Rr (ar)
Ss (es)	Tt (ti)	Uu (yu)	Vv (vi)
Ww (dobol-yu)	Xx (eks)	Yy (way)	Zz (zi)

Aadi naman an mga **tunog** han kada letra han kabag-
uhan nga Alpabeto nga Filipino. Luwason naton.

Aa- “ah”	Bb- “buh”	Cc- “kuh”	Dd- “duh”
Ee- “eh”	Ff- “fffff”	Gg- “”guh”	Hh- “hhh”
Ii- “I”	Jj- “juh”	Kk- “kuh”	Ll- “lll”
Mm- “mmm”	Nn- “nnn”	Oo – “ooo”	Pp- “puh”
Qq- “kwuh”	Rr- “rrr”	Ss- “sss”	Tt- “tuh”
Uu- “uh”	Vv- “vi”	Ww- “wuh”	Xx- “eks”
	Yy- “yuh”	Zz- “zzz”	

Adman ‘ta

Pamatii an mga masunod nga mga letra ngan
kilal-a an mga **tunog** hini:

S M B K L N O P V R W

Utroha pagluwas an mga letra ngan ihatag an
eksakto nga tunog.

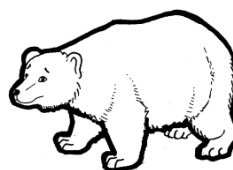
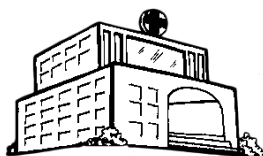
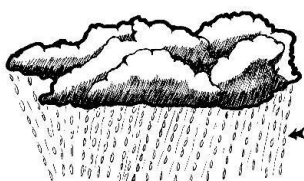
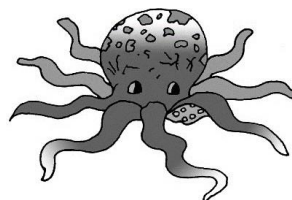
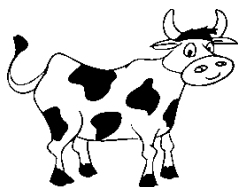
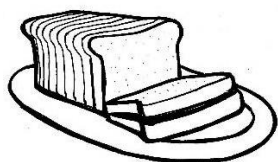
S M B K L N O P V R W

Ano an imo gin-abat samtang ginbubuhat mo
ini kaupod an imo nanay ngan tatay?

Mga Buruhaton

Kilal-a an mga ladawan ngan ihatag an tinikangan nga mga tunog hini.

Akon Nahibaruan

An Alpabeto nga Filipino may ada **28 nga letra**. Ha kada letra may ada kalugaringon nga **ngaran** ngan **tunog**. Naangay la nga kilal-on hin maupay an mga letra han Alpabeto nga Filipino ngan maluwas hin eksakto an mga tunog hini. Dako an mahibubulig hini ha iyo paghibaro pagbasa. Tigamni nga basta an letra nga nakasurat pareho han **“A” luluwason ito ha ngaran niya**. Kun an pagkakasurat pareho naman hini **“/ey/”** o **“/A/”** luluwason han iya tunog.

Ha paghibaro han mga ngaran ngan tunog han kada letra mas mapapasayon an paghahatag han tinikangan nga tunog ha mga ladawan.

Akon Mabubuhat

Idugtong an ladawan ha eksakto nga pulong nga may ada tinikangan nga tunog ha mga ladawan. Isurat an baton ha imo nutbok.

Kolum A

Kolum B

1.

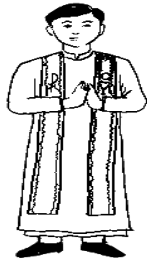
kotse

2.

11

otso

3.

onse

4.

tanom

5.

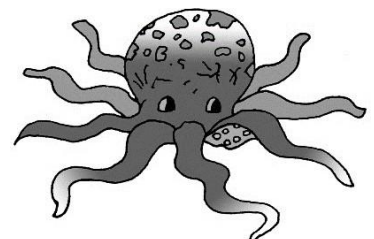
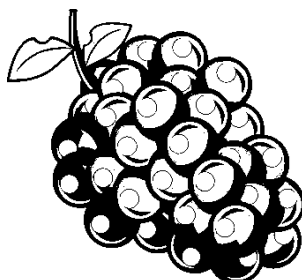
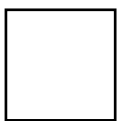
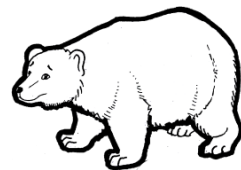
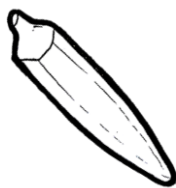
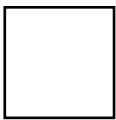
8

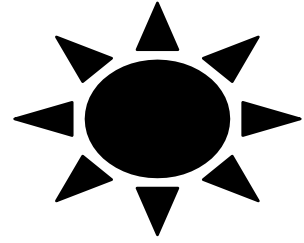
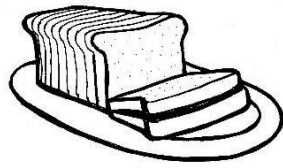
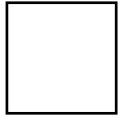
padi

Pagsukol Han Nahibaruan

Isurat ha sulod han kahon an eksakto nga tinikangan nga tunog han mga ladawan.

Kadugangan nga Buruhaton

Pagdrowing hin napulo nga butang nga makikita ha kalibungan ngan luwasa o yakna an tinikangan nga tunog hini.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Mga Baton

Panundum:

- A. eroplano, dyip, telepono,
B. kalugaringon nga baton han bata)
C. makiwa nga misay hi Mingming.
D. Diri angay subdan kay diri maupay nga pamatasan iton ka makiwa.
E. dyip, tren, telepono, bagtingan, eroplano, kumbo
- Mga Buruhaton:**
t,b,o,u,o,p,o,m,a (tinapay, baka, oktupos, uran, orasan, oso, palasyo, Obispo, mastitera, ariyos,)

Akon Mabubuhat

1. tanom
2. onse
3. padi
4. kotse
5. otso

Pagsukol Han Nahibaruan:

o, g, t, a, o, a

Kadugangan nga buruhaton:

(Dependende an baton han bata)

REFERENCES

BOOKS

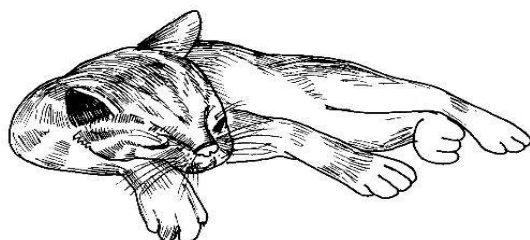
Mother Tongue Based-Multilingual Education Learner's
Materials

Mother Tongue Based-Multilingual Education Teacher's
Guide

Department of Education. "K To 12 Most Essential Learning
Competencies With Corresponding CG Codes". Pasig
City: Department of Education Central Office, 2020

Appendix 1

“Makiwa hi Mingming”

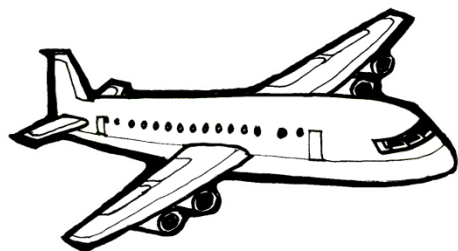
Usa nga makiwa nga misay hi Mingming. Ha upat nga anak ni Muning hiya an pianakamakiwa. Ngatanan nga butang sinasabod ni Mingming. Waray nakaka iskip hiton iya kamakiwa.

“Mingming, ayaw hin sobra ka kiwa” agsob yaknon ni Muning ha iya anak. “Bangin mag-isog ha aton hira Mano Berto ngan Mana Ana.”

Hi Alex, anak nira Mano Berto ngan Mana Ana, Karuyag niya hin mga marahalon nga mga uyagan nga may ada dirudilain nga tunog. Gintitipig ni Alex hin maupay an iya mga uyagan ha usa nga butangan kon hiya aadto ha eskwelahan.

Usa ka adlaw, sumulod ha eskwelahan hi Alex. Nahunahunaan ni Mingming nga kitaon an mga uyagan. “Hala! Kamag-upay, kaupay uyagan,” an siring ni Mingming. “Pero kahataas man hini nga binubutangan.” Ah, maaram na ako, malukso ako ngadto ha igbaw,” an siring niya. Lumukso hiya hin hataas ngadto ha bawbaw han binubutangan.

An una niya nga kinaptan an eroplano.
Ginyabihan niya ini ngan tigda tumunog hin “eeeeng,
eeeeng”.

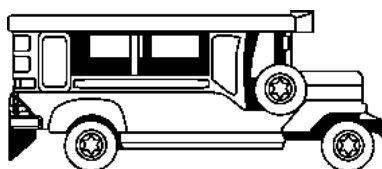
Ginbutong niya an higot han uyagan nga
bagtingan ngan nabatian niya an “kleng-kleng.

Lumusad hiya ngada han ikaduha nga parte han
estante. Nakit-an niya an telepono. Ginbantad niya an
birikan ngan tumunog, “Kriiiiing-ng-ng”.

Ginpidlit liwat niya an bosena han dyip, “bip-bip
bip”an tunog. “Tsug-tsug-tsug” naman an tunog han
tren.

Nalipay hin duro nga lumusad hi Mingming.
Naglurolukso hiya. Han pagbinirik-birik niya nabunggo
niya an estante nga binubutangan han mga

uyagan. Nagkahudlog an mga uyagan ha salog.

Nag-isog hi Mano Berto. “ Kamaguol hini nga misay”. Nag-isog na liwat hi Mana Ana. “Kamakauurit na gudman hini nga misay” siring niya. “ kakaiba iton kiwa hini.”

Pati na hi Alex, “ Ilabog ta na daw ini o ipanhatag ta nala? “ an siring niya. “Ayaw, kairo man, mahimumulag kan iya nanay,” an siring ni Mano Berto. “ Pasagdi ako iton bahala. “

Usa ka aga, nakadto ha garden hi Mingming. Nakit-an niya in usa nga lata nga nakabitay ha sanga han kahoy nga may higot haros umabot ha tuna.

Umatakar na liwat an kamakiwa ni Mingming. Nahunahunaan niya nga bumitay han higot, Ikakab-it niya didto an iya kulo ngan maglalarulabyog. “Siguro mas dako iton tunog hini kontra hadto nga guti-ay nga bagtingan ni Alex.” Hunahuna niya.

An diri niya maaram, patibong la ni mano Berto an uyagan nga higot. Puno ito hin tubig. Pagnabutong an higot maaabri an ilarom ngan mahuhuwad an tubig. Sigurado mahuhulos an magbubutong han higot. Humarani na hiya han higot, ha usa ka lukso naikab-it niya an iya kulo ngan nakit-an an higot, “Whhoosshhh!”

Nakaguliat hi Muning han kahuwari ha iya han tubig tikang ha lata. Nangungurog hiya han hagkot nga dumalagan tipakadto han kinamumutangan ni Muning ngan han iya mga kabugtuan. “ Waray unta ako mahulos kon namati ako kan nanay,” sering ni MingMing ha iya kalugaringon.